tos. Ji laikoma importuota iš vakarų slavų žemių ("Baltijos keramika").

Gyvenvietės chronologiją patikslina šie radiniai: horizonte 3 rasta žalvarinė plokštinė keturlapio dobilo formos segė; horizonte 4 rastos pasaginė segė pastorintais išplotais galais ir įvijinės trikampio pjūvio apyrankės fragmentas; horizonte 3A rasta kryžiaus apskritime antspaudu dekoruotų audimo staklių pasvarų ir dekoruotas puodas (1983 m. kasinėjimai) - jie yra datuojami VII-X a. (remiantis Haitabu medžiaga).

Tuo būdu statybos horizontai 4-3A (3) datuotini IX-X a.

Vladas Žulkus, Adomas Butrimas

Lūkšto ežero pakrančių žvalgymas

1992 m. KU IC ir LDA žvalgė Lūkšto, Telšių raj., apyežerį. Buvo kasinėta spėjamoje akmens-geležies amžiaus gyvenvietėje, vadinamoje "Plukių sala" ir alkvietėje, vadinamoje "Alkos kakta". "Plukių sala" yra apie 1 km į ŠV nuo Varnių miestelio ir apie 1,5 km į ŠR nuo Lūkšto ežero, dešiniajame Varnelės krante, Debesnos pelkėje. Šioje pelkėje yra nedidelė (96x58) ir neaukšta (apie 1,7 m) kalvelė. Joje iškasti 5 šurfai ir vienas plotas aikštelės V krašte - iš viso 51 kv. m.

Plukių saloje aptiktas 10-30 cm storio kultūrinis sluoksnis. R jos dalyje šiame sluoksnyje rasta tik atsitiktinių mažų šukelių. Atskirų laikotarpių horizontai sluoksnyje neišskirti, pavyko apytikriai nustatyti tik kelių stulpaviečių bei duobių laiką. Plote buvo rasta dėmių, židinys, stulpaviečių. Kai kurios stulpavietės

buvo apdėtos akmenimis. Radinius sudarė keramika ir titnago dirbiniai. Keramika negausi, bet gana įvairi: raudonai degtos, lygiu paviršiumi, gnaibytiniu ir eglutės ornamentu pauoštos šukės, rusva, lygiu paviršiumi, stambiais akmens trupiniais liesinta, silpnai brūkšniuota, šiurkščiu paviršiumi, aiškiai grublėta keramika. Rasta nemažai titnago skelčių, geometrinių mikrolitų, galinis gremžtukas ir kt.

Kultūrinio sluoksnio pobūdis ir labai kuklūs radiniai leistų spėti čia buvus laikino pobūdžio gyvenvietę. Radinių chronologija liudija, kad šioje vietoje lankytasi ilgus šimtmečius. Dalis keramikos ir titnago dirbiniai skirtini neolitinei Narvos kultūrai, puodų šukės su grublėtu paviršiumi ir akmenimis apdėtos stulpavietės priklauso jau I-am tūkst. po Kr. Pastarajam laikotarpiui priskiriamos ir pastato žymės, perdengusios senesnes duobes, - eilė stulpaviečių (kai kurios jų apdėtos akmenimis) bei židinys.

"Alkos kakta" - spėjamas alkakalnis yra Š Lūkšto ežero krante į P nuo Drobūkščių. Tai nedidelis iškilus ežero pusiasalis, gerokai išsikišęs į ežerą. PV pusiasalio krašte yra nedidelio upeliuko žiotys, už upelio vagos prasideda pelkės. Iš Š ir ŠR pusiasalį supa pelkėta žemuma. Pusiasalyje išsiskiria nedidelė, apie 60 m ilgio ir 45 m pločio, kalvelė, ištęsta PR-ŠV kryptimi.

"Alkos kaktoje" buvo iškasti 5 šurfai, kurių bendras plotas sudarė 7,5 kv. m. Po velėna ir plonu pilkžemio sluoksniuku, jau 15-40 cm gylyje, buvo rastas įžemis - žvyras. Kultūrinio sluoksnio žymių nepastebėta. Radiniai negausūs ir labai skirtingi. Beveik visur buvo aptikta smulkių titnago skelčių, rastas titnaginis gramdukas. Rasta brūkšniuota šukelė. Viename šurfe aptikta ir žiesto puodo šukių.

Alkakalnio "Alkos kakta" žvalgymas parodė, kad čia, kaip ir "Plukių saloje", žmonės lankydavosi dar akmens amžiuje. Rasta brūkšniuotu paviršiumi, granitu liesinta keramika gali būti priskirta geležies amžiui. Labai įdomu, kad rasta ir žiestos keramikos, datuojamos XV-XVII a. Ši keramika gali būti siejama su vėlyvąja alkviete, nuo kurios vardą gavo ir pats paminklas.